

28.4.2026

Viite Järjestöille ja ympäristönhoitoon myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten käyttösuunnitelma
Hänvisning vuonna 2026 sekä suunnitelma vuosien 2025 ja 2024 käyttämättä jääneiden määrärahojen käytöstä

Asia Valmistelumuistio
Ärende

Tausta

Momentin 35.01.65 (Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon) määrärahaa saa käyttää

1. avustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille
2. avustuksiin valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille
3. saariston kehityksen edistämistä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisesti avustuksiin saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin
4. saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävän toiminnan tukemiseen
5. avustuksiin ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvään vapaaehtoistyöhön.
6. kestävää kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen.

Talousarvion 2026 selvitysosa: Harkinnassa huomioidaan avustuksen tarpeellisuus toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja ne myönnetään valtionavustuslain (688/2001) perusteella. Avustuspäätökset tehdään valtionavustuslain 5§:n ja 7§:n mukaisesti. Avustusten myöntämisessä ympäristöministeriö ottaa erityisesti huomioon, miten avustettavalla toiminnalla edistetään valtion vuoden 2026 talousarviossa esitettyjä ympäristöministeriön hallinnonalan tavoitteita.

Vuoden 2026 talousarvion momentilla 35.01.65 on varattu määrärahaa yhteensä 2 375 000 euroa. Tähän määrärahaan sisältyy eduskunnan valiokuntakäsittelyssä lisäämä 200 000 euron osoitus Pidä Saaristo Siistinä ry:lle ja 150 000 euron osoitus Suomen Metsästäjäliitto ry:lle ympäristötöihin.

Lisäksi vuoden 2025 määrärahasta on jäänyt käyttämättä 11 315 euroa ja vuoden 2024 määrärahasta on palautunut 1 381 euroa. Käyttämättömät ja palautuneet varat käytetään vuoden 2026 avustusten jaon yhteydessä myöntämällä avustusta näistä varoista kyseisenä vuonna avustuksen saaneille järjestöille tai käyttökohteisiin. Näin ollen vuonna 2026 jaettavissa olevaa määrärahaa on yhteensä 2 387 696 euroa.

1. Avustukset valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille (momentin kohta 1)

Momentin käyttösuunnitelmassa vuonna 2025 osoitettiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille **1 029 000** euroa. Samalla käyttösuunnitelmalla kohdennettiin vuoden 2024 määrärahoista käyttämättä jääneet 1 000 euroa kyseisenä vuonna avustusta saaneelle järjestölle. Avustuksia oli näin yhteensä jaettavana 1 030 000 euroa. Avustusta myönnettiin 23 luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestölle.

Vuonna 2026 esitetään jaettavaksi avustuksia luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestölle yhteensä **1 025 000 euroa**. Lisäksi vuoden 2025 määrärahoista on jäänyt käyttämättä yhteensä 11 315 euroa. Nämä kohdennetaan kyseisenä vuonna avustusta saaneelle Protect Our Winters Finland ry:lle. Avustuksia on näin yhteensä jaettavana **1 036 315 euroa**. Vuoden 2026 avustushaussa avustushakemusten yhteismäärä on 1 798 500 euroa ja hakijoita on 23. Avustusta esitetään myönnettäväksi 18 hakijalle.

Valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille niiden toimintaan myönnettävää yleisavustusta myönnettäessä otetaan huomioon, miten yhteisön toiminta tukee kansalaistoimintaa ympäristöhallinnon toimialalla (toimintakenttä, toiminnan laatu ja laajuus) sekä miten ja missä määrin yhteisön toiminta edistää valtion talousarvioesityksessä mainittuja ympäristöministeriön asettamia tavoitteita toimialan yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle (Valtion talousarvioesitys 2026). Avustuksia myönnettäessä ympäristöministeriö huomioi myös yhteisön toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä missä määrin avustus on tarpeellista toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

2. Avustukset valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille (momentin kohta 2)

Momentin käyttösuunnitelmassa vuonna 2025 osoitettiin avustuksia valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille yhteensä 185 000 euroa. Avustuksia haettiin yhteensä 563 000 euron edestä. Hakijoista 14 oli hakenut asunto- ja rakennusalan järjestöille tarkoitettua avustusta. Uusina hakijoina olivat Asuntoreformiyhdistys ry ja Suomen Opiskelija-asunnot SOA ry.

Vuodelle 2026 esitetään käyttösuunnitelmassa osoitettavaksi avustuksia valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille yhteensä **185 000 euroa**. Lisäksi kohdennettaisiin uudelleen samalla käyttösuunnitelmalla vuoden 2024 määrärahoista käyttämättä jääneet 1 381 euroa. Avustuksia on näin yhteensä jaettavana **186 381 euroa**. Vuoden 2026 avustuksia on valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille haettu yhteensä 465 500 euron edestä. Hakijoita on 10. Uusia hakijoita ei ollut. Avustusta esitetään myönnettäväksi kahdeksalle hakijalle.

Valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille niiden toimintaan myönnettävää yleisavustusta myönnettäessä otetaan huomioon, miten yhteisön toiminta tukee kansalaistoimintaa ympäristöhallinnon toimialalla (toimintakenttä, toiminnan laatu ja laajuus) sekä miten ja missä määrin yhteisön toiminta edistää valtion talousarvioesityksessä mainittuja ympäristöministeriön asettamia tavoitteita toimialan yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle (Valtion talousarvioesitys 2026). Avustuksia myöntäessä ympäristöministeriö huomioi myös yhteisön toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä missä määrin avustus on tarpeellista toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

3. Avustukset momentin kohtiin 3-6

Vuonna 2026 määrärahaa esitetään osoitettavaksi luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen sekä asunto- ja rakennusalan järjestöjen lisäksi seuraavasti:

Avustukset saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisiin avustuksiin saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin (momentin kohta 3)

- Elinvoimakeskusille, jotka myöntävät avustuksia saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin 120 000 euroa.

Avustukset saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävän toiminnan tukemiseen (momentin kohta 4)

- Lapin elinvoimakeskuselle, joka myöntää avustusta tunturialueiden jätehuoltoa edistävään toimintaan 23 500 euroa

- Pidä Saaristo Siistinä ry:lle saariston jätehuoltoa edistävään toimintaan 431 500 euroa ja lisäksi eduskunnan osoittama 200 000 euroa investointeihin (Pohjanlahden huoltoalukseen)

Avustukset ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvään vapaaehtoistyöhön (momentin kohta 5)

- Avustukset ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvään vapaaehtoistyöhön 60 000 euroa.

Avustukset kestävästä kehityksestä, kulttuuriympäristön vaalimisesta sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen (momentin kohta 6)

- Keski-Suomen elinvoimakeskukselle, joka myöntää avustuksia kestävästä kehityksestä, kulttuuriympäristön vaalimisesta ja muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistäviin valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittäviin projektiluonteisiin hankkeisiin 330 000 euroa.

Esteellisyyksien huomioiminen asian käsittelyssä

Maailman Luonnon Säätiö WWF Suomen avustushakemuksen on arvioinut erityisasiantuntija Heli Mäntylä (KERA) Miliza Malmelinin esteellisyyden vuoksi.